

Sigurnost proizvoda jedan od glavnih čimbenika zadovoljstva potrošača

Zagreb, 23 ožujka 2017.

**Đema Bartulović, voditeljica Službe za
politiku zaštite potrošača**

osnovna prava potrošača

- pravo na zaštitu gospodarskih interesa potrošača
- **pravo na siguran proizvod**
- pravo na pravnu zaštitu potrošača
- pravo na informiranje i izobrazbu potrošača
- pravo na udruživanje potrošača sa svrhom zaštite njihovih interesa

politika sigurnosti proizvoda

- ◆ obveza stavljati na tržište samo sigurne proizvode,
- ◆ pravo potrošača na detaljne informacije: upute za uporabu i druge potrebne obavijesti, kako bi mogli procijeniti rizike svojstvene proizvodu.
- ◆ poduzimanje mjera u svrhu pravodobno obavješćivanje o opasnostima koje proizvodi mogu predstavljati
- ◆ povlačenje proizvoda s tržišta
- ◆ povrat proizvoda od potrošača

Zakon o općoj sigurnosti proizvoda

NN30/09, 139/010, 14/014

potrošači se na tržištu moraju osjećati sigurno i zaštićeno

- dostupnost svih bitnih informacija koje se odnose na sigurnost proizvoda koji se nude na tržištu
- ukoliko se na tržištu pojavi nesiguran ili opasan proizvod, kao i opasna imitacija, Zakon određuje mjere povlačenja takvih nesigurnih ili opasnih proizvoda s tržišta, odnosno njihov povrat od potrošača

IMATE PRAVO NA SIGURAN PROIZVOD

Zakon o općoj sigurnosti proizvoda

NN30/09,139/010,14/014

- ◆ osigurava visoku razinu zaštite potrošača
- ◆ slobodan protok potrošačkih roba
- ◆ posebnu pozornost daje pravu javnosti da bude obaviještena o opasnim proizvodima
- ◆ obvezuje na informiranje potrošača u slučajevima postojanja opasnih proizvoda i opasnih imitacija na tržištu
- ◆ razgraničenje odgovornosti proizvođača i distributera
- ◆ povlačenje proizvoda
- ◆ povrat proizvoda – kao krajnja mjera
- ◆ poticanje dragovoljnih djelovanja proizvođača i distributera

siguran proizvod

- ◆ *Proizvod*« označava bilo koji proizvod, uključujući i proizvod u okviru pružanja usluga
- ◆ *Sigurni proizvod*« označava bilo koji proizvod koji u normalnim ili razumno predviđljivim uvjetima uporabe, uključujući trajanje i po potrebi stavljanje u uporabu ne predstavlja nikakav rizik ili samo najmanji rizik spojiv s uporabom proizvoda

OBVEZE PROIZVOĐAČA

Obavijestiti potrošače i druge korisnike:

- ◆ karakteristike proizvoda, osobito njegov sastav, pakiranje, upute za sklapanje te po potrebi ugradbu i održavanje,
- ◆ utjecaj nekog proizvoda na druge proizvode u slučaju kad se razumno može predvidjeti da će se on upotrebljavati s drugim proizvodima,
- ◆ predstavljanje proizvoda, njegovo označavanje, upozorenja i upute za njegovu uporabu i uklanjanje i sve druge oznake ili obavijesti koje se odnose na taj proizvod,
- ◆ kategorije potrošača koji su izloženi riziku kad upotrebljavaju određeni proizvod, osobito djeca i starije osobe

OBVEZE PROIZVODAČA

- ◆ isticanje naziva i sjedišta proizvođača na proizvodu ili ambalaži, te označavanje proizvoda na način da ga je moguće jasno identificirati,
- ◆ provođenje ispitivanja uzoraka proizvoda koji su stavljeni na tržište,
- ◆ razmatranje pisanih prigovora te i vođenje evidencije pisanih prigovora
- ◆ obavješćivanja distributera o poduzetim aktivnostima

OBVEZE DISTRIBUTERA

- ◆ postupati s dužnom pažnjom pri poduzimanju mjera kojima pridonose primjeni sigurnosnih zahtjeva,
- ◆ ne smiju isporučivati proizvode za koje znaju ili bi morali znati na temelju obavijesti koje posjeduju i kao profesionalci da ne zadovoljavaju sigurnosnim uvjetima,
- ◆ moraju sudjelovati u praćenju sigurnosti proizvoda stavljenih na tržište, prenositi obavijesti koje se tiču rizika proizvoda, čuvati i dati dokumente potrebne za praćenje podrijetla proizvoda
- ◆ surađivati s nadležnim tijelima i proizvođačima radi poduzimanja mjera za sprječavanje opasnosti.

OBVEZE PROIZVOĐAČA I DISTRIBUTERA

- ◆ U slučaju da proizvođači i distributeri znaju ili su dužni znati kakvu opasnost za potrošače predstavljaju proizvodi koje su stavili na tržište, o tome odmah moraju izvestiti tržišnu inspekciju navodeći pri tome što su poduzeli kako bi se spriječio rizik za potrošača.
- ◆ **Obavijest o opasnom proizvodu šalje se na propisanom obrascu (Obavijest o opasnim proizvodima) Ministarstvu gospodarstva te ostalim nadležnim inspekcijskim tijelima sukladno posebnim propisima odmah, a najkasnije u roku od 5 dana od dana saznanja za postojanje opasnosti.**

SADRŽAJ OBAVJESTI

- ◆ podatke koji omogućuju identifikaciju proizvoda ili njegove serije,
- ◆ potpun opis rizika koji predstavlja taj proizvod,
- ◆ sve dostupne informacije potrebne za sljedivost proizvoda,
- ◆ opis radnji provedenih za ograničavanje rizika.

na koji način dostaviti obavijest

- ◆ obavijest-o-proizvodu@mingo.hr
- ◆ potrosac@mingo.hr
- ◆ Gospodarskim subjektima je također ostavljena mogućnost obavješćivanja o opasnim proizvodima koje su stavili na tržište putem poslovne aplikacije GPSD-Business Application dostupnoj na web stranici <https://webgate.ec.europa.eu/gpsd-ba/index.do> sukladno članku 5. stavak 3. Direktive o općoj sigurnosti proizvoda (2001/95/EC).

POTICANJE DRAGOVOLJNIH MJERA

- ◆ ovaj Zakon potiče dragovoljna djelovanja
- ◆ stvaranje pravila dobre prakse u određenim sektorima sigurnosti proizvoda
- ◆ izbjegavanje korištenja represivnih mjera

INSPEKCIJSKI NADZOR

- ◆ obavljaju preglede karakteristika koje utječu na sigurnost čak i nakon stavljanja proizvoda na tržište kao sigurnog, a koji se obavljaju u potrebnom opsegu do krajne faze uporabe, odnosno korištenja proizvoda
- ◆ **zahtijevaju potrebne informacije od proizvođača odnosno distributera, odnosno svih strana kojih se to tiče**
- ◆ uzimaju uzorke za obavljanje provjere sigurnosti

INSPEKCIJSKI NADZOR

za svaki proizvod koji može predstavljati rizik u određenim uvjetima:

- ◆ narede da je označen s primjerenim, jasno napisanim i lako razumljivim upozorenjima na hrvatskom jeziku o rizicima koje proizvod može predstavljati
- ◆ narede ispunjavanje uvjeta za stavljanje proizvoda na tržište kako bi bio siguran,

INSPEKCIJSKI NADZOR

za svaki opasan proizvod:

- ◆ zabrane njegovo stavljanje na tržište i narede odgovarajuće mjere potrebne da se osigura poštivanje tih zabrana,

za svaki opasan proizvod koji je već na tržištu:

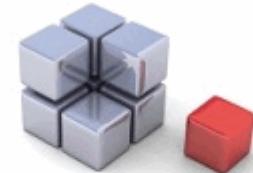
- ◆ narede ili organiziraju njegovo trenutačno i djelotvorno povlačenje i upozore potrošače na rizike koje on predstavlja,
- ◆ narede ili usklađuju ili, ako je to nužno, organiziraju s proizvođačima i distributerima njegov povrat od potrošača i njegovo uništavanje u odgovarajućim uvjetima.

INSPEKCIJSKI NADZOR

- ◆ naredi izručivanje proizvoda potrošaču u ispravnom stanju, a čiji je primjerak uzrokovao štetu.

RAPEX

KEEPING EUROPEAN CONSUMERS SAFE

Iz sustava RAPEX isključeni su:

- ◆ hrana i hrana za životinje, materijali i predmeti koji dolaze u neposredan dodir s hranom, lijekovi i medicinski proizvodi;
- ◆ mjere i radnje vezane uz rizik proizvoda čiji učinci ne prelaze, odnosno ne mogu prijeći granice teritorija Republike Hrvatske, osim ako postoji vjerojatnost da bi te mjere i radnje interesirale nadležna tijela za provedbu propisa drugih država članica.

brza razmjena informacija

- ◆ obavlja se preko kontaktnih točaka država članica i Europske komisije, te obuhvaća mјere koje se u određenim situacijama poduzimaju radi prevencije ili sprečavanja stavljanja na tržište odnosno povlačenja sa tržišta proizvoda opasnih za zdravlje i sigurnost potrošača.

- ◆ Na web stranici http://ec.europa.eu/consumers/dyna/rapex/rapex_archives_en.cfm Europska komisija objavljuje tjedni sažetak opasnih proizvoda koji su u Europskoj uniji prijavljeni kroz RAPEX sustav.

sigurnost proizvoda na tržištu EU u 2016.

- ◆ 2044 poduzetih mjera
- ◆ 3824 reakcija

proizvodi koji su najučestalije bili notificirani

- ◆ Igračke 26 %
- ◆ Motorna vozila 18 %
- ◆ Odjeća, tekstil i modni dodaci 13 %
- ◆ Električni uređaji 7%
- ◆ Dječji artikli i oprema za djecu 5%
- ◆ Drugi proizvodi poput kozmetike i nakita 31%

DČ koje su imale najviše notifikacija

- ◆ Njemačka
- ◆ Mađarska
- ◆ Španjolska
- ◆ Hrvatska 8 notifikacija

DČ po poduzetim reakcijama u RAPEX-sustavu

- ◆ Danska
- ◆ Španjolska
- ◆ Nizozemska
- ◆ Hrvatska bilježi značajan porast reakcija u sustavu 186

Notifikacije po zemlji podrijetla proizvoda

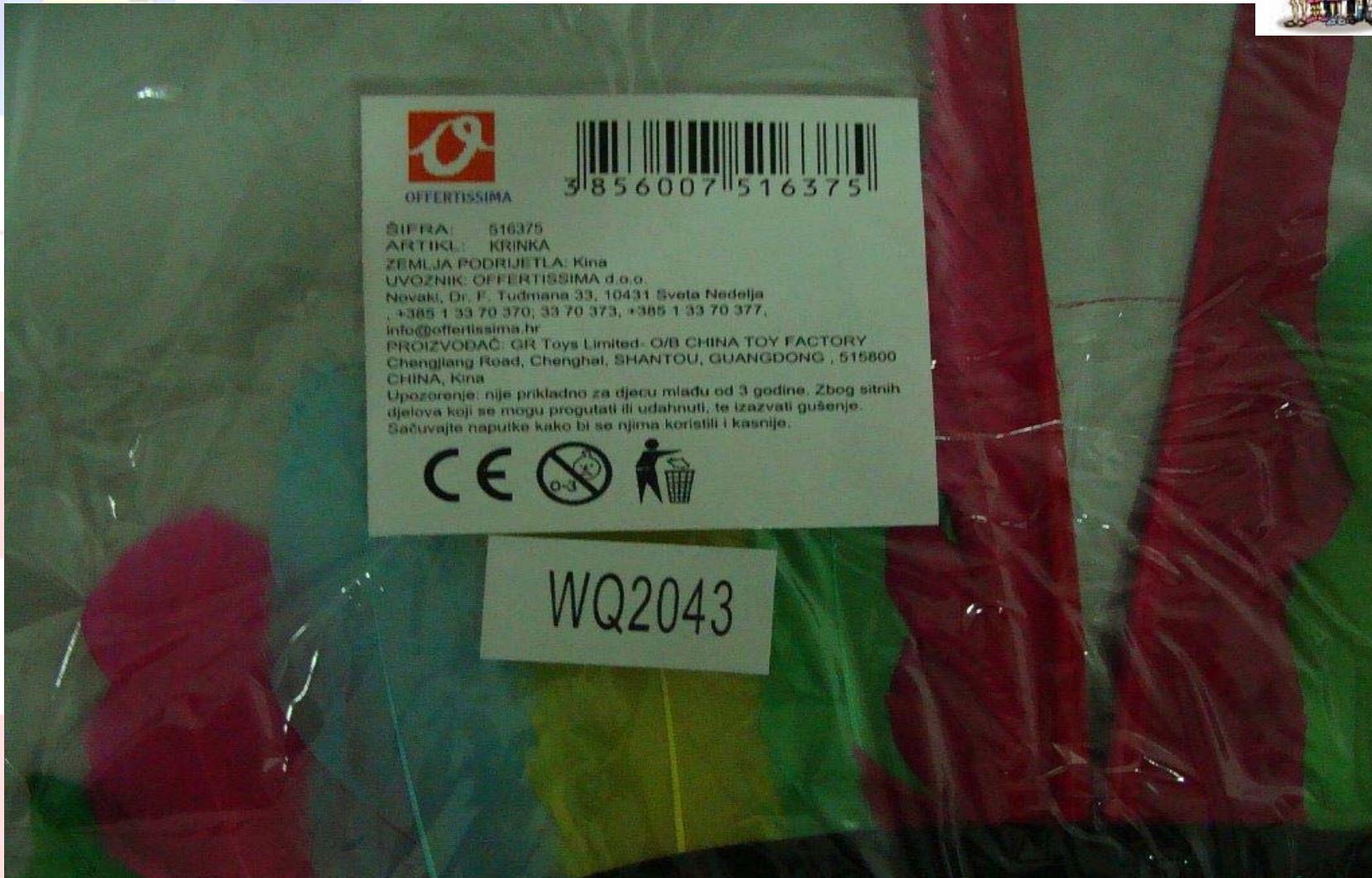
- ◆ Kina 1069
- ◆ Nepoznata zemlja podrijetla 158
- ◆ Njemačka 125
- ◆ USA 102
- ◆ Francuska 77
- ◆ Hrvatska 1

Maska za karneval - objava 6.02.2017.

- Tip proizvoda (vrsta / broj modela / bar kod / kod serije / br. šasije)- Art. 516375, **Barkod: 3856007516375**
- Proizvođač (naziv, adresa)- GR Toys Limited - O/B China Toy Factory, Chengijang Road, Chenghai, Shantou, Guangdong, Kina
- Uvoznik (naziv, adresa)- Offertissima d.o.o., Franje Tuđmana 33, Novaki
- Zemlja podrijetla- Kina
- Opis nedostatka/rizika- Proizvod ne odgovara zahtjevima Uredbe (EZ) br. 1907/2006., te predstavlja kemijski rizik.
- Obvezne mjere - Uvoz odbijen na granici; Uništenje proizvoda
- .

Maska za karneval

Plastična gitara na baterije objava 03.01.2017.

- ◆ Robna marka- KOS GROUP
- ◆ Tip proizvoda (vrsta / broj modela / bar kod / kod serije / br. šasije)- Br. 60058, HR/BIH/SRB/SLO Br.43-262000; **Bar kod: 3850223432624**
- ◆ Proizvođač (naziv, adresa)- EUROM DENIS d.o.o., Zagreb, Borongajska 81 AUvoznik (naziv, adresa)/Distributer (naziv, adresa)- EUROM DENIS d.o.o., Zagreb, Borongajska 81 A
- ◆ Zemlja podrijetla- KinaOpis nedostatka/rizika- Proizvod predstavlja opasnost od gušenja zbog prisutnosti pojasa u području vrata, kada se dijete igra s gitarom.
- ◆ Obvezne mjere- Zabранa stavljanja proizvoda na tržište; Povlačenje proizvoda sa tržišta; Povrat proizvoda od krajnjih potrošača
- ◆ Dragovoljne mjere/Informacije za potrošače- Odrasle osobe upozoravamo da pripaze da djeca ²⁸ne dolaze u kontakt sa predmetnim

Plastična gitara na baterije

HR/BIH/SRB-UPZOZORENJE! Nije za decu ispod 2 godina od prikazanog na slici. Preporučljivo je da dečju bude pod Upute/Upozorenja za umetanje i pravilan rad baterija: Fiksna polantete. Ovaj proizvod radi isključivo s alkalnim baterijama izvedene iz uređaja, jer mogu izazvati prestanak rada artikla u vreme ne koriste. Ako izvadite baterije iz odeljka, napravite zdravlje. Recikliranjem materijala pomažemo sačuvati prirodu.

SRB-UPZOZORENJE! Nije za decu ispod 2 godina od prikazanog na slici. Preporučljivo je da dečju bude pod Upute/Upozorenja za umetanje i pravilan rad baterija: Fiksna polantete. Ovaj proizvod radi isključivo s alkalnim baterijama izvedene iz uređaja, jer mogu izazvati prestanak rada artikla u vreme ne koriste. Ako izvadite baterije iz odeljka, napravite zdravlje. Recikliranjem materijala pomažemo sačuvati prirodu.

SLO-OPOZORILO! Igrača je primenjeno odstraniti skupaj z deli, s katerimi je izdelek pritrjen. Shraniti navodila in opozorila za vstavljanje in pravilno delovanje na zabojčku. Pazite na pravilnost polov. Ta izdelek deluje i pred polnjenjem odstraniti iz izdelka. Iztrošeno baterije moraju biti polnjeni po potrebi nadzor odrasle osebe. V primeru da se izdelek poškoduje, odlaganjem odpadne embalaže boste pripomogli preprečiti

sljedivost proizvoda

- ◆ Svaki gospodarski subjekt trebao bi imati informacije vezane za sljedivost proizvoda koje je obvezan dijeliti kod opoziva proizvoda sa tržišta ili povlačenja proizvoda sa tržišta
- ◆ Bar kod kao metoda automatske identifikacije, predstavlja efikasnu komunikaciju između različitih poslovnih partnera na nacionalnoj i međunarodnoj razini

Zahvaljujem na pažnji !

dema.bartulovic@mingo.hr